

ILLVSTRISSIMO

ET MAGNANIMO PRINCIPI GEORGIO,
SAXONIAE DVCI, THVRINGIAE
LANDTGRAVIO, MARCHIONI
MISNAE, ERASMVVS STEL-
LA HIPPOCENIVS LI-
BONOTHANVS FE-
LICITATEM.

Bellum quod progenitores tui Georgi prin-
ceps illust. aduersus duos Rom. Imperat.
Albertum & Adulphum, dum patriam
hanc nostram armis occupandam contem-
derent, non minus fortiter, q̄ pie gesserunt, superiori-
bus annis, Ioannes Garzon Bononiensis praeceptor
meus eruditissimus, historia tum eleganti, tum illustri
complexus est, quā fratri tuo Federico principi & ma-
gnanimo, & pientissimo dicauit, uel quo res tam pra-
lustres Federico duce gesta eadem Federico auspice in
publicum prodirent, uel quo generosissimo principi
domi esse, ut in prouerbio est, indicaret, unde rationē
imperandi sumeret, hoc est, gentilia exempla patere,
quibus ad consummati principis munus obeundum
incitaret, rebusq; patriæ, & pacis & belli tempore salu-
briter consulere posset. Cum nulla accommodacior uia
principi ad recte agendum, ac iuste decernendum in-
ueniri

ueniri queat, quæ sibi maiorum uestigia, quibus patriæ decus, comodum & salus obtigit, imitanda præponere, ut his obseruatis, res patriæ facilius, non modo conseruaturus, sed etiã ampliaturus sit: qua opinione sapientissimus ille animi effictor nihil à uia aberrauit. Nam breui post, Federicus noster cui latissimū Borussiae imperium cum sacrosanctæ Teutonicorum militiæ, supremo magistratu delatum est, talem egit principem, qualem ante eum nullus, post ipsum uix alter. Tanta enim sapientia, iustitia, prudentia, magnanimitate, uniuersam prouinciam administrauit superiorum bellorum incommodis: non solum laceram, sed etiam ob diuersa factionum studia in noua bella, ueluti inter saxum & sacrum constituta, pendentis, ut eam & pacatissimam, & omnium rerum copia florentissimam redderet, quibus commodis Borussia non modo se uiuo, sed & post fata eius perfungit, qua etem hodie felicitate gaudet, Federici prudentiæ acceptum refert, quæ ea diligentia seminaria procurauit, ut plantulas perpetuæ pacis parturirent: quamobrem non solum suis charus, sed & finitimis gratus, hostibus uero formidabilis exitit. At de his fusius in commentarijs nostris de rebus Borussicis, Nunc stilum ad historiam Garzonis uertamus, quæ maiorum tuorum, princeps illustriss. præclara facinora uiuo & germano simulacro exprimit, quæ auitas uirtutes depromit, super hæc ciuium amorem in princi-

pem suum indicat, quin etiam ipsa pacis & belli arteis edocet. Insuper stratagemata pulcherrima oculis subijcit, deniq; labores, pericula, exantlationes, quibus patria tua nunc florentissima, & conseruata, & aucta est, recenset: quæ cuiq; cognitu, nō poterunt non esse iucundissima: cuncta tamen hucusq; caligine obliuionis, & Cimmerijs (quod aiunt) tenebris inuoluta, sine honore, sine gratia iacuerunt, quod idoneum scriptorem non reperierunt, quousq; Garzonis nostri literario lumine, quod unicum præclaris rebus immortalitatis affert, illustrata, & è recessu antiquitatis, ceu è Letheis aquis asserta: in hominum coronas prodire non erubesceret, solem, lucemq; nihil formidarent. Verum cum Federicus germanus tuus omnis uirtutis specimen, lege fatali è uita hac ad meliorem cōcessisset, ne recens hæc factura patrono cum parente orbata, anteq; oculis hominū obuersaretur, in pristinas tenebras rediret, ac perpetuis carceribus lege obliuionis damnata manciparetur. Ego pro mea in domum tuam illustrissimam obseruantia, & quo animi in te mei studium utcunq; testificarer, has mihi partes desumpsi, ut foribus patefactis ipsam è uinculis assererem, anteq; ora hominum in theatris, in concionibus, in foro, in diatribis sisterem. Qua re, ceu mihi præfagit animus, domui tuæ splendorem, patriæ ornamentum, ciuibus uoluptatem, literarum studiosis notitiam & utilitatē me adlaturum auguror. Quod si

aliena

aliena à nostratibus sæpenumero cum delectatione, si-
 mulq; admiratione leguntur, cur ea quæ nostra sunt, &
 tam sapiēter, q̄ prosperiter gesta despicienda forent:
 præsertim cum ea ipsa à Garzone ex fide & diligentia
 conscripta sint, eóq; dicendi genere condita, quo nulli
 classicorum cedant. Verum cum inuidia gloriæ comes
 esse solet, quo tam præclara facinora maiorum tuorum
 malignitatis aculeos effugere possint, Te principem il-
 lustrissimum ipsis patronum delegi, sub cuius tutela
 inuulgentur, non dubito quin tuis auspicijs freti, omnē
 loquutuleiorū rabiem facile superabunt. Insuper tuam
 celsitudinem rogo, immo obsecro, ut à rebus seriosis fe-
 riatus, ocium tuum illius historiæ lectitationi accom-
 modare uelis, inuenies in ea q̄ plurima quæ tua inter-
 esse putantur, & quæ ad usum Reipu. conducibilia de-
 prehendes. Quemadmodum enim Demetrius Phale-
 ræus, Ptolemæum Aegyptiū monuit, ut libros in qui-
 bus iusti regis, & clarissimorū principum gesta scripta
 essent, studiose lectitaret, è manibusq; nunq; dimitte-
 ret, q; in his exempla digna imitatione continerentur.
 Quod Alexander cognomento Magnus adeo obser-
 uauit, ut Homeri Iliada quā interdiu in manibus uer-
 sabat, noctu etiam sub puluinari retineret, sæpiusculè
 dictitans, se eius lectione ueluti sapientissimis consilia-
 rijs uti. Sed, ne sus Mineruam doceat, receptui canam,
 hoc si adiecero. Natura ita cōparatum esse, ut exempla

A 3 progenitorū

IO. GARZONIS BONONIENSIS EPIST.
 progenitorum in natos natorum, & qui nascuntur ab
 illis, usq; in omnem posteritatem traduci, ob id imitatu
 facilia fore. Superuacaneum duxi me Garzonis laudi-
 bus intendere, cum ipse suo splendore sic refulgeat, ut
 id moliens, facibus Soli lumen addere uiderer.

IOANNES GAR-

ZON BONONIENSIS, ILLUSTRISSIMO

FEDERICO DVCI SAXONIAE,

THVRINGORVM ET MIS-

SINENSIVM PRIN-

CIPI S. P. D.

Emper meæ cōsuetudinis fuit illustrissime
 Princeps, ut qui omnem operam atq; inge-
 nium ad uirtutem contulissent, hos amplif-
 simis laudibus prosequeretur. Haud enim
 scio quid uirtute præstantius in rebus humanis inueni-
 ri queat: quando qui eam possident, soli sunt diuites:
 soli fruuntur rebus sempiternis: quod si qui urbibus
 præsent, ea fuerint præditi atq; ornati. Hos non cum
 summis uiris comparo, sed simillimos deo iudico. Plus
 ter